

" Waterkwaliteit en visbestand in de Gulp anno 2023 "

1. Inleiding

De Gulp (Frans: Galoppe) is een snelstromende zijbeek van de Geul in een heuvelachtige streek in de provincies Luik en Limburg, meer bepaald de exclave Voeren, en het zuiden van Nederlands Limburg.

2. Waterkwaliteit

a) Huidige toestand

De Gulp is een lokaal waterlichaam van eerste orde.

De fysisch-chemische kwaliteit van oppervlaktewater wordt volgens de Europese Kaderrichtlijn Water ingedeeld in 5 klassen: slecht, ontoereikend, matig, goed en zeer goed. Ook voor de biologische waterkwaliteit gelden dergelijke klassen.

Het meest recente jaar waarvoor alle meetgegevens volledig afgewerkt en beschikbaar zijn, is 2020 voor de fysisch-chemische kwaliteit en 2021 voor de biologische gegevens. Ter vergelijking werden de gegevens van 2015 gebruikt.

De fysisch-chemische kwaliteit (als samenvatting van 5 gidsparameters: totaal stikstof, totaal fosfor, geleidbaarheid, zuurstof en pH) van het waterlichaam de Gulp was zowel in 2015 als in 2020 "matig".

De totale biologische waterkwaliteit van dit waterlichaam evolueerde van "slecht" in 2015 naar "ontoereikend" in 2021.

b) Toekomstperspectieven

b1) In het afstroomgebied van de Gulp zijn nog een aantal relevante rioleringsprojecten te realiseren. Uitvoering van deze projecten, evenals reductie van emissies vanuit de landbouw, zal de fysisch-chemische (en bijgevolg ook de biologische) kwaliteit de volgende jaren stapsgewijs verder verbeteren.

b2) De Gulp is in het stroomgebiedbeheerplan 2022-2027 aangeduid als categorie 4 (aandachtsgebied). Dit betekent dat de goede ecologische toestand/potentieel verwacht wordt in 2033 of erna, van zodra natuurlijk herstel is ingetreden, en mits uitvoering van de acties opgenomen in dit en in het volgende stroomgebiedbeheerplan. Er wordt rekening gehouden met het feit dat een deel van het afstroomgebied gelegen is in Wallonië, en dat de maatregelen daar mede bepalend zullen zijn voor het halen van de milieudoelstellingen.

Meer informatie is terug te vinden in de waterlichaamfiche via <https://www.integraalwaterbeleid.be/nl/geoloket/overzicht-oppervlaktewaterlichamen>.

3. Afvissingen

In het Maasbekken bevist het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) de Gulp regelmatig in Voeren.

a) Afvissing in 2013

In 2013 werden biermpje en donderpad gevangen.

b) Afvissing in 2014

In 2014 werden biermpje, donderpad en driedoornige stekelbaars gevangen.

c) Afvissing in 2015

In 2015 werden biermpje en donderpad gevangen.

d) Afvissing in 2017

In 2017 werden biermpje, donderpad, driedoornige stekelbaars en riviergrondel gevangen.

e) Afvissing in 2019

In 2019 werden opnieuw biermpje, donderpad, driedoornige stekelbaars en riviergrondel gevangen.

Tabel 59 geeft de situering weer van de staalnameplaatsen in het Maasbekken bemonsterd in 2019.

Tabel 62 geeft een overzicht weer van de aangetroffen vissoorten en het totaal aantal soorten (N) op de verschillende locaties.

Tabel 63 geeft de effectieve vangst weer per soort en per staalnameplaats in 2019 uitgedrukt in CPUE (elektrisch in g/100 m en N/100 m met N = aantal). Indien de locatie in het kader van de Habitatrichtlijn meerdere keren werd afgevisst werden hier enkel de gegevens van de 'eerste trek' opgenomen.

Tabel 64 geeft een overzicht weer van de visindexwaarden (in EQR) en hun appreciatie.

Op de Gulp in Voeren werden dus biermpje, beekdonderpad, driedoornige stekelbaars en riviergrondel gevangen. In 2013 ving men hier slechts twee soorten.

De EQR in 2019 scoort 0,46; een 'matige kwaliteit' dus.

f) Afvissing in 2021

In 2021 werden in Voeren op de staalnameplaats "aan de brug in Teuven" vier vissoorten gevangen namelijk biermpje, donderpad, driedoornige stekelbaars en riviergrondel.

In het huidige Vlaams vismeetnet heeft men twee locaties op de Gulp. Deze locaties liggen in Voeren. Respectievelijk aan de brug in Teuven en in Remmersdaal.

VERBEIREN Marc

Wolvertem, maart 2023

{ BRON : schriftelijke parlementaire vraag gesteld door Vlaams volksvertegenwoordiger mevrouw Gwenny DE VROE in het Vlaams Parlement ; zie :

vraag gesteld aan de minister van Omgeving (Milieu) Zuhail DEMIR :
“ *Bulletin van Vragen en Antwoorden* “ , Vlaams Parlement , zitting 2022-2023 , vraag nr. 386 van 24 januari 2023 } .

Tabel 59: Situering van de staalnameplaatsen in het maasbekken bemonsterd in 2019.

Nummer	X	Y	Waterloop	Gemeente	Omschrijving
233	176081	239107	MARK	Hoogstraten	stroomafwaarts vistrap
90138100	228627	163174	OUDE JEKER	Tongeren	/
91033200	258201	159314	GULP	Voeren	Remersdaal
91061150	244935	184450	KIKBEEK	Maasmechelen	aan de monding in de Maas
92063300	241436	197087	BOSBEEK	Maaseik	aan de Volmolen
92063375	243031	198006	BOSBEEK	Maaseik	Maaseik, Neeroeteren Kanaalstraat
92063500	247349	198986	BOSBEEK	Maaseik	aan de Wurfeldermolen
92219025	250976	201976	MAAS	Maaseik	Teggerse Plas (59 km)
95030300	157828	240574	KLEINE AA	Essen	/

Tabel 63: Effectieve vangst per soort en per staalnameplaats in 2019 uitgedrukt in CPUE (elektrisch in g/100 m en N/100 m met N = aantal). Indien de locatie in het kader van de Habitatrichtlijn meerdere keren werd afgevist werden hier enkel de gegevens van de 'eerste trek' opgenomen.

Nummer		baars	barbeel	beekforel	beekprik	bermpje	blankvoorn	blauwbandgrondel	donderpad	driedoornige stekelbaars	Europese meerval	giebel	kesslergrondel	kleine modderkruiper
233	g/100m	110				1,65	114,75							3,55
elektrisch	N/100m	1				1	33,5							1
90138100	g/100m					1129,9				135,2				
elektrisch	N/100m					666				330				
91033200	g/100m					371,4			391,8	162,4				
elektrisch	N/100m					80			18	77				
91061150	g/100m		18,89							3,78				
elektrisch	N/100m		2,22							2,22				
92063300	g/100m	47,2		269,3	11,1	858,7		2,7		450,3				
elektrisch	N/100m	2		1	1	262		2		625				
92063375	g/100m					245,8				65,8				
elektrisch	N/100m					120				214				
92063500	g/100m	121,16				4,63	3864,53	60,53		52,53		134,74		
elektrisch	N/100m	4,21				2,11	285,26	75,79		104,21		1,05		
92219025	g/100m	672,28					79,64				150,64		2,16	
elektrisch	N/100m	9,2					8,8				0,4		0,4	
95030300	g/100m					618,2		35,5						
elektrisch	N/100m					299		15						

Vervolg tabel 63

Nummer		kopvoorn	kwabaal	paling	rietvoorn	riviergrondel	roofblei	serpeling	snoek	tiendoornige stekelbaars	vetje	zeelt	zonnebaars	zwartbekgrondel	Totaal
233	g/100m			?		9,6			322,4			124,75	54,65		741,35
elektrisch	N/100m			0,5		2,5			1			2	7,5		50
90138100	g/100m					25,6				5,2					1295,9
elektrisch	N/100m					14				11					1021
91033200	g/100m					2,4									928
elektrisch	N/100m					1									176
91061150	g/100m														22,67
elektrisch	N/100m														4,44
92063300	g/100m	0,7	421,8		6,4			341,4		14,7			58,1		2482,4
elektrisch	N/100m	1	1		15			12		38			7		967
92063375	g/100m					1,9				1,3					314,8
elektrisch	N/100m					8				3					345
92063500	g/100m	1935,16			4,32	2614,63		697,26	1234,21		9,47		77,47		10810,64
elektrisch	N/100m	44,21			3,16	390,53		61,05	6,32		7,37		4,21		989,48
92219025	g/100m	177,52	52,8	1137,04			5,48		0,8					545,48	2823,84
elektrisch	N/100m	7,2	0,4	0,8			0,4		0,4					65,6	93,6
95030300	g/100m					1058,1			88	7,3					1807,1
elektrisch	N/100m					349			1	23					687

Tabel 64: Overzicht van de visindexwaarden (in EQR) en hun appreciatie.

Nummer	Waterloop	Waterlichaam	Vangstjaar	EQR	Appreciatie
233	MARK	VL11_145	2013	0,50	matig
			2019	0,58	matig
90138100	OUDE JEKER	VL05_139	2013	0,20	slecht
			2019	0,58	matig
91033200	GULP	L107_893	2013	0,20	slecht
			2019	0,46	matig
91061150	KIKBEEK	L111_1091	2013	0,48	matig
			2019	0,20	slecht
92063300	BOSBEEK	VL05_135	2013	0,68	goed
			2019	0,63	goed
92063375	BOSBEEK	VL05_135	2013	0,50	matig
			2019	0,48	matig
92063500	BOSBEEK	VL05_135	2013	0,65	goed
			2019	0,70	goed
92219025	MAAS	VL11_203	2013	0,65	goed
			2019	0,50	matig
95030300	KLEINE AA	L111_1102	2013	0,40	ontoereikend
			2019	0,45	matig

Waterloop	Lambert X/Y	Omschrijving	Gemeente	Provincie	Bekken	Jaar	Nederlandse naam	Gemiddelde Dagvangst (aantal)	Gemiddelde Gewicht (gram)
GULP	258201/159314	Remersdaal	Voeren	Limburg	Maasbekken	2013	bermpje	7.00	22.20
GULP	258201/159314	Remersdaal	Voeren	Limburg	Maasbekken	2013	donderpad	4.00	3.20
GULP	258201/159314	Remersdaal	Voeren	Limburg	Maasbekken	2015	bermpje	10.00	57.30
GULP	258201/159314	Remersdaal	Voeren	Limburg	Maasbekken	2015	donderpad	2.00	35.20
GULP	258201/159314	Remersdaal	Voeren	Limburg	Maasbekken	2017	bermpje	76.00	292.20
GULP	258201/159314	Remersdaal	Voeren	Limburg	Maasbekken	2017	donderpad	80.00	284.20
GULP	258201/159314	Remersdaal	Voeren	Limburg	Maasbekken	2017	driedoornige stekelbaars	128.00	78.70
GULP	258201/159314	Remersdaal	Voeren	Limburg	Maasbekken	2017	riviergrondel	2.00	31.30
GULP	258201/159314	Remersdaal	Voeren	Limburg	Maasbekken	2019	bermpje	113.00	551.50
GULP	258201/159314	Remersdaal	Voeren	Limburg	Maasbekken	2019	donderpad	29.00	626.30
GULP	258201/159314	Remersdaal	Voeren	Limburg	Maasbekken	2019	driedoornige stekelbaars	124.00	282.60
GULP	258201/159314	Remersdaal	Voeren	Limburg	Maasbekken	2019	riviergrondel	2.00	4.10
GULP	256088/162165	Teuven, Wad	Voeren	Limburg	Maasbekken	2014	bermpje	43.00	226.50
GULP	256088/162165	Teuven, Wad	Voeren	Limburg	Maasbekken	2014	donderpad	14.00	
GULP	256088/162165	Teuven, Wad	Voeren	Limburg	Maasbekken	2014	driedoornige stekelbaars	10.00	11.60

Waterloop	Lambert X/Y	Omschrijving	Gemeente	Provincie	Bekken	Jaar	Nederlandse naam	Gemiddelde Dagvangst (aantal)	Gemiddelde Gewicht (gram)
Gulp	256478/161625	aan de brug in Teuven	Voeren	Limburg	Maasbekken	2021	bermpje	55.00	530.10
Gulp	256478/161625	aan de brug in Teuven	Voeren	Limburg	Maasbekken	2021	donderpad	22.00	220.60
Gulp	256478/161625	aan de brug in Teuven	Voeren	Limburg	Maasbekken	2021	driedoornige stekelbaars	19.00	51.50
Gulp	256478/161625	aan de brug in Teuven	Voeren	Limburg	Maasbekken	2021	riviergrondel	36.00	637.70